

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/187/2017
Identifikačné číslo spisu:	8115217762
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Danica Kočičková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:8115217762.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti o maloletých: T. R., nar. XX. XX. XXXX a D. R., nar. X. X. XXXX, bývajúcich u matky, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Prešov, deti rodičov: matky I. W., nar. XX. X. XXXX, bývajúcej v C., Z., zastúpenej JUDr. Luciou Šafranovou Verešpejovou, advokátkou so sídlom v Prešove, Hlavná č. 133 a otca D. R., nar. XX. X. XXXX, bývajúceho v H., J., M., zast. Mgr. Petrom Troščákom, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná č. 50, o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom R., vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 30P/262/2015, o dovolaní matky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoP/4/2017 z 27. apríla 2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) v záhlaví označeným rozsudkom potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) č. k. 30P/262/2015-263 zo 4. novembra 2016. V odôvodnení rozsudku odvolací súd uviedol, že preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie matky a ani otca nie je dôvodné. Stotožnil sa so závermi súdu prvej inštancie a jeho rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 zák. č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj „C. s. p.“) potvrdil. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zdôraznil, že pri svojom rozhodovaní zoberal na zreteľ aj Dohovor o právach dieťaťa, konkrétne čl. 3 uvedeného Dohovoru, kde je upravený tzv. najlepší záujem dieťaťa, ktorý musí byť v rámci jednotlivých rozhodnutí, týkajúcich sa konkrétnych individuálnych prípadov hodnotený a stanovený vo svetle špecifických okolností konkrétneho dieťaťa.

2. Proti rozsudku odvolacieho súdu, v časti potvrdeného II. výroku rozsudku súdu prvej inštancie, týkajúcej sa priznania výživného počnúc právoplatnosťou rozsudku podala dňa 21. 7. 2017 matka detí (ďalej v texte aj „dovolateľka“) dovolanie, kde uviedla, že podáva dovolanie podľa ust. § 421 písm. a) C. s. p., pretože rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri riešení ktorej sa

odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Dotknutou právnou otázkou mala byť podľa dovolateľky otázka, či je správne a právne opodstatnené priznať výživné na maloleté deti od podania návrhu alebo od právoplatnosti rozsudku. Zdôraznila, že súd prvej inštancie, ktorého rozhodnutie odvolací súd potvrdil, priznal výživné na maloleté deti R. od právoplatnosti rozsudku, pričom toto svoje rozhodnutie neodôvodnil. Odvolací súd svoje potvrdzujúce rozhodnutie vo vzťahu k určeniu povinnosti platiť výživné od právoplatnosti rozsudku odôvodnil v odseku 28 odôvodnenia rozsudku, kde uviedol, že z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplynulo, že deti sa striedavo zdržiavali u matky a aj u otca, preto mal za to, že návrh na priznanie výživného od podania návrhu, t. j. od začatia konania je neopodstatnený. Uvedený záver odvolacieho súdu označila dovolateľka ako nekorešpondujúci s vykonaným dokazovaním. Zdôraznila, že súd rozhodol v rozpore s ust. § 77 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj „Zákon o rodine“), pričom poukázala na judikát č. 44/1966 (rozsudok Najvyššieho súdu ČSSR sp. zn. 5 Cz 10/66) ako na judikát predstavujúci ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa odvolací súd odklonil. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoP/4/2017 z 27. apríla 2017 zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

3. Otec detí vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že rozsudok, na ktorý v dovolaní poukazuje matka je nepoužiteľný na riešenie právnej otázky, o ktorej matka tvrdí, že je práve tou právnou otázkou, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Uviedol, že vzhľadom na uvedené je zrejmé, že matka v dovolaní neoznačila ani jedno rozhodnutie dovolacieho súdu, predstavujúce jeho ustálenú rozhodovaciu prax, ktoré by nasvedčovalo tomu, že odvolací súd sa pri riešení právnej otázky, od ktorej záviselo jeho rozhodnutie odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

4. Kolízny opatrovník sa k dovolaniu matky nevyjadril.

5. Najvyšší súd po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 C. s. p.) a na to oprávnenou osobou (§ 424 C. s. p.), zastúpenou v zmysle § 429 ods. 1 C. s. p. skúmal, či sú splnené ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorým je možné napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu pri splnení zákonom stanovených predpokladov a podmienok. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§§ 431 až 435 C. s. p.) a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

7. Podľa § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

8. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Podľa § 432 ods. 1, 2 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

10. Z obsahu citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby dovolací súd mohol vecne

preskúmať dovolanie, v ktorom sa namieta nesprávne právne posúdenie veci, musia byť splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov vyriešenia právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, uvedené pod písmenom a/ až c/ ust. § 421 ods. 1 C. s. p. a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré patrí okrem iného riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v zákone (§§ 431 až 435 C. s. p.) .

11. V preskúmvanej veci dovolateľka v dovolaní argumentovala tým, že odvolací súd sa pri riešení právnej otázky vzniku povinnosti platiť výživné - či od podania návrhu alebo od právoplatnosti rozsudku - odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, t. j. uplatnila si dovolací dôvod podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p. Za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu označila vyššie uvedený judikát 44/1966, kde najvyšší súd zaujal stanovisko k spätnému priznaniu výživného za obdobie troch rokov pred podaním návrhu, tak že uviedol: „Ak je určovaná vyživovacia povinnosť za dobu minulú, potom nesmie byť opomenuté zistenie, aké čiastky boli povinným rodičom na výživnom už poskytnuté, či tieto čiastky zodpovedali hľadiskám uvedeným v ust. § 96 ods. 1 zák. o rod., či rodič prípadne neprispieval na výživu maloletých detí aj iným spôsobom, napr. naturálne, čo by bolo potrebné tiež vyhodnotiť. Pritom by však bolo potrebné zvážiť, či sa nejednalo len o príležitostné plnenia v dobe styku otca s deťmi, ktoré by svojou povahou neprekračovali výdavky, ktoré nemožno započítať preto, že išlo o bežné darčeky, či iné podobné plnenia, ktoré nesmerovali k uspokojovaniu odôvodnených potrieb maloletých detí. Ani vtedy, keď sa rodičia dohodnú o výživnom i o počiatku jeho plnenia zo strany povinného rodiča, nič sa nemení na povinnosti súdu skúmať pri schvaľovaní dohody v zmysle § 50 ods. 2 a § 26 ods. 2 zák. o rod., či dohodnutý počiatok vyživovacej povinnosti zodpovedá doterajšiemu plneniu“. Z uvedeného je zrejmé, že Najvyšší súd ČSSR ako súd dovolací v citovanom prípade neriešil to, či maloletým deťom oprávneným na plnenie výživného prináleží výživné od podania návrhu alebo od právoplatnosti rozsudku, ale riešil otázku, na ktoré skutočnosti treba prihliadať pri určení vyživovacej povinnosti za dobu minulú, teda za dobu pred podaním návrhu. Citovaný judikát nie je vzhľadom na iné skutkové a právne okolnosti takým rozhodnutím, ktoré by mohlo zakladať odklon odvolacieho súdu od neho. Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že ak by aj dovolateľka v dovolaní označila taký judikát/y, alebo také rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré by boli s dotknutou právnou otázkou kompatibilné, skutočnosti na ktoré v dovolaní poukazovala majú povahu námietok voči skutkovými zisteniam a ako také nespádajú pod právne posúdenie veci, preto nezakladajú prípustnosť dovolania z hľadiska ust. § 421 C. s. p.

12. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie otca detí ako neprípustné podľa ust. § 447 písm. f) C. s. p. odmietol.

13. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa ust. § 453 ods. 1 C. s. p. v nadväznosti na ust. § 52 zák. č. 161/2015 Z. z., Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte aj „C. m. p.“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.